

KALDIRAÇLI ALIM SATIM İŞLEMLERİ RİSK BİLDİRİM FORMU

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Kaldıraçlı işlem, Müşteri'nin yatırdığı teminat tutarının belirli bir katına kadar (kaldıraç) işlem yapmasına imkân sağlayan işlemlerdir. Kaldıraç etkisi nedeniyle yüksek getiri elde edilebileceği gibi yüksek kayıplara uğranması da mümkündür. Vakıf Yatırım Menkul Değerler AŞ (“**Vakıf Yatırım**”) tarafından portföy aracılığı kapsamında işlem yapıldığı takdirde Müşteri'nin ilettiği alım veya satım emirleri karşı taraf olarak Vakıf Yatırım tarafından yerine getirilir. Bu halde, Müşteri ile Vakıf Yatırım arasında yaşanabilecek çıkar çatışmalarından en önemlisi Vakıf Yatırım'ın yapılan işlemlerde Müşteri'ye karşı taraf olduğu portföy aracılığı faaliyeti kapsamında ortaya çıkmakta olup, ilgili piyasanın doğal işleyişi ve uygulamaları doğrultusunda Vakıf Yatırım'ın Müşteri'ye karşı taraf olması halinde Müşteri kar elde ettiği zaman Vakıf Yatırım zarar edebilecek veya Müşteri zarar ettiği zaman Vakıf Yatırım kar elde edebilecektir.

Bu doğrultuda, III-39.1 sayılı “Yatırım Kuruluşlarının Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Tebliğ”in (Tebliğ) 25 inci maddesinin ikinci fıkrasında öngörüldüğü üzere, kaldıraçlı alım satım işlemi yapmaya karar vermeden önce, piyasada karşılaşılabileceğiniz riskleri anlamanız, çıkar çatışmaları hakkında bilgi sahibi olmanız, mali durumunuzu ve kısıtlarınızı dikkate alarak karar vermeniz ve “Kaldıraçlı Alım Satım İşlemleri Risk Bildirim Formu”nda yer alan aşağıdaki hususları anlayarak, gerekiyorsa bir uzmandan yardım almanız gerekmektedir.

UYARI

Kaldıraçlı alım satım işlemi hizmeti sunmak Sermaye Piyasası Kurulu'nun iznine tabidir. Bu nedenle, işlem yapmaya başlamadan önce çalışmayı düşündüğünüz yatırım kuruluşunun kaldıraçlı işlemlere ilişkin yetkisinin olup olmadığını kontrol ediniz. Kaldıraçlı alım satım işlemi yapmaya yetkili olan kuruluşları www.spk.gov.tr veya www.tspb.org.tr internet sitelerinden öğrenebilirsiniz.

GENEL AÇIKLAMALAR

Uluslararası literatürde FOREX denilen kaldıraçlı işlemler alım satımı, İngilizce Foreign Exchange kelimelerinden türetilmiştir. Forex, Türkçe'ye Döviz alış verişi şeklinde çevrilebilir. Esas itibarıyla Forex, bir ülkenin para birimi karşılığında başka bir ülke parasının alımı ya da satımı (parite işlemleri) olarak tanımlanmaktadır. Bu işlemlerde iki ülke parasının birbirine ya da, altın gibi emtia ve kıymetli madenlerin bir ülke parasına göre değeri alım satıma konu

olmakta ve yatırımcılara yatırdıkları teminatın belirli bir katına kadar işlem yapma olanağı verilmektedir. Bir döviz çiftini satın aldığınızda baz dövizde "uzun" pozisyonda, bir döviz çiftini sattığınızda ise baz dövizde "kısa" pozisyonda olursunuz.

Kaldıraçlı alım satım işlemleri kapsamında Fark Kontratları (CFD) da işlem görmektedir. CFD ürünler, organize bir piyasada işlem gören ekonomik ve finansal göstergelerin, sermaye piyasası araçlarının, malın, kıymetli madenlerin, endekslerin ve dövizin, işlem gördüğü vadeli piyasadaki fiyatları üzerinden işlem gören dayanak varlığına sahip olunmayan ve belirli bir kaldıraç oranı üzerinden tezgâh üstü piyasada alım satım işlemi yapma olanağı bulunan finansal sözleşmeler olarak tabir edilirler. Kaldıraçlı işlemler, başlangıç teminat tutarları ile parite ve emtia konusundaki kısıtlamalar hariç olmak üzere maksimum 100:1 olacak şekilde kaldıraçlı olarak gerçekleştirilir.

Kaldıraçlı işlemler piyasası spot, borsa dışı, tezgahüstü (OTC) bir finansal piyasadır. Bu nedenle, kaldıraçlı alım satım işlemleri çok risklidir. Kaldıraç etkisinin tarafınıza yüksek kazançlar sağlayabileceği gibi yüksek zararlara da yol açabileceği riskini daima göz önünde bulundurmalısınız.

Vakıf Yatırım kaldıraçlı alım satım işlemleri kapsamında birlikte çalıştığı likidite sağlayıcı kuruluşlardan almış olduğu en iyi alış/satış fiyatlarını Müşteri'ye elektronik işlem platformu yoluyla sunmaktadır. Müşteri herhangi bir üründe alış ve/veya satış emri verdiğinde, portföy aracılığı faaliyeti (piyasa yapıcı) saklı kalmak kaydıyla, Vakıf Yatırım Müşteri'ye karşı pozisyon almaz ve Müşteri işlemleri gerçekleştiği anda fiyat değişikliklerinden kaynaklanabilecek zarar riskinden korunmak amacıyla (hedge) birlikte çalıştığı likidite sağlayıcılar nezdinde Müşteri ile aynı yönde alış ve/veya satış pozisyonları açabilir. Vakıf Yatırım tarafından açılan hedge niteliğindeki bu pozisyonların amacı, Müşteri'nin yapmış olduğu kaldıraçlı işlemlerden doğabilecek finansal riskten korumak ve/veya engellemek ve/veya sınırlamaktır. Bununla birlikte Vakıf Yatırım her zaman portföy aracılığı kapsamında (piyasa yapıcı) faaliyette bulunma hak ve yetkisine sahiptir. Vakıf Yatırım tarafından portföy aracılığı kapsamında işlem yapıldığı takdirde Müşteri'nin ilettiği alım veya satım emirleri karşı taraf olarak Vakıf Yatırım tarafından (Vakıf Yatırım hesabından Müşteri adına alımı ve Müşteri'ye satımı) yerine getirilir. Bu halde, Müşteri ile Vakıf Yatırım arasında yaşanabilecek çıkar çatışmalarından en önemlisi Vakıf Yatırım'ın yapılan işlemlerde Müşteri'ye karşı taraf olduğu portföy aracılığı faaliyeti kapsamında ortaya çıkmakta olup, ilgili piyasanın doğal işleyişi ve uygulamaları doğrultusunda Vakıf Yatırım'ın Müşteri'ye karşı taraf olması halinde Müşteri kar elde ettiği zaman Vakıf Yatırım zarar edebilecek veya Müşteri zarar ettiği zaman Vakıf Yatırım kar elde edebilecektir.

RİSK BİLDİRİMİ

Vakıf Yatırım ile imzalanan Sermaye Piyasası Araçları Alım Satım Aracılık Çerçeve Sözleşmesi, Kaldıraçlı Alım Satım İşlemleri Sözleşmesi ve bu sözleşmelerin eklerinde belirtilen hususlara ek olarak, aşağıdaki hususları anlamanız çok önemlidir.

1. Vakıf Yatırım nezdinde açtıracağımız hesap ve bu hesap üzerinden gerçekleştirilecek tüm işlemler için Sermaye Piyasası Kurulu tarafından çıkartılan ilgili her türlü mevzuat ve benzeri idari düzenleme hükümleri uygulanacaktır.
2. Kaldıraçlı alım satım işlemleri kapsamında Müşteri'ye bireysel portföy yöneticiliği veya yatırım danışmanlığı hizmeti verilememektedir.
3. Profesyonel Müşteri veya Talebe Dayalı Profesyonel Müşteri olarak sınıflandırılan müşteriler, işlemler sonucunda yatırmış olduğu İşlem Teminatı üzerinde zarar edebilir. Bu halde, söz konusu kayıp/zarar Vakıf Yatırım tarafından Profesyonel Müşteri ve Talebe Dayalı Profesyonel Müşteri'den talep ve tahsil edilecektir.
4. CFD (Fark Kontratı) işlemlerinde, işlem saatleri, bu işlemlere dayanak teşkil eden aracın işlem gördüğü organize piyasadaki işlem saatleri ile sınırlıdır. Vakıf Yatırım, CFD işlem saatlerini elektronik posta, Elektronik İşlem Platformu ya da Vakıf Yatırım'ın ilgili internet adresi aracılığıyla Müşteri'ye bildirir.
5. Müşteri, CFD işlemleri için yabancı yatırım kuruluşu tarafından belirlenen ve Vakıf Yatırım tarafından elektronik posta, Elektronik İşlem Platformu veya Vakıf Yatırım'ın ilgili internet adresi aracılığıyla Müşteri'ye bildirilen teminat oranlarının/tutarlarının geçerli olacağını; CFD işlemlerine dayanak teşkil eden araçların işlem gördüğü organize piyasaların teminat oranlarında/tutarlarında değişiklik yapmaları durumunda, yabancı yatırım kuruluşun ve Vakıf Yatırım'ın da, bu değişikliğe istinaden CFD işlemlerindeki teminat oranlarında/tutarlarında değişiklik yapabileceğini kabul ve beyan eder.
6. Vakıf Yatırım, CFD işlemlerinde pozisyon kapatma tarihlerini elektronik posta, Elektronik İşlem Platformu veya Vakıf Yatırım'ın ilgili internet adresi aracılığıyla Müşteri'ye bildirir. Müşteri, pozisyonlarını en geç kendisine bildirilen pozisyon kapatma tarihinde tasfiye etmekle yükümlü olup, bildirilen tarihte pozisyonunu kapatmadığı takdirde yabancı yatırım kuruluşunun veya Vakıf Yatırım'ın bu pozisyonu piyasa fiyatı üzerinden resen tasfiye etme yetkisi bulunmaktadır. Pozisyon kapama/tasfiye esnasında Elektronik İşlem Platformunda piyasanın ani değişimi kaynaklı fiyat oynamaları yaşanabilecek olup, bu durum piyasanın olağan işleyişi gereğidir, bu durumda gerçekleştirilen pozisyon tasfiye işlemi Müşteri'nin kaybına/zararına yol açabilir.

7. Ayrıca kaldıraçlı alım satım işlemleriyle ilgili olarak, **(i)** işlemlerinin doğası gereği, likidite, piyasa ve kur riskleri bulunduğu; **(ii)** işlemlerde Vakıf Yatırım'ın internet adresinde bulunan güncel Elektronik İşlem Platformunun kullanıldığı; **(iii)** Müşteri hesabındaki varlık Müşteri'nin açık pozisyonu için belirlenen gerekli teminat seviyesinin altına indiği anda platformda gerekli uyarıların görüldüğü ve teminatın tamamlanmaması durumunda pozisyonların kapatılabildiği hususları göz önünde bulundurulmalıdır.
8. Hesabınızdaki net varlığınız, açık pozisyonunuz için gerekli teminatın belirli bir alt sınırına (Stop-Out seviyesine) indiğinde zararda olan pozisyonlarınız teminat tamamlama seviyesinin üzerine çıkana kadar sistem tarafından otomatik olarak kapatılır. Kaldıraçlı alım satım işlemleri 24 saat işlem gören ve çok volatil/oynak bir piyasa olduğundan pozisyon taşıyan yatırımcıların piyasayı takip etmeleri çok önemlidir. Ters fiyat hareketleri sonucunda hesabınızdaki paranın tümünü kaybedebilirsiniz. Vakıf Yatırım size herhangi bir getiri vaat etmemekte olup, piyasadaki yüksek getiri vaatlerine itibar etmeyiniz. Değişimlerin çok hızlı olduğu bu piyasada pozisyonlarınızı, riskinizi, teminat tamamlama (margin call) seviyesini takip etmelisiniz. Bu konuda Sözleşmenin ilgili hükümlerini dikkatle okumanız önem arz eder. Gerekiyorsa profesyonel yardım almanız önerilmektedir.
9. Vakıf Yatırım'ın yapacağınız işlemlere ilişkin tarafınıza aktaracağı bilgiler ve yapacağı tavsiyelerin eksik ve doğrulanmaya muhtaç olabileceği tarafınızca dikkate alınmalıdır.
10. Kaldıraçlı alım satım işlemlerine ilişkin olarak Vakıf Yatırım personeline yapılacak teknik ve temel analizler kişiden kişiye farklılık arz edebileceği, bu analizlerde yapılan öngörülerin gerçekleşmeme riskinin bulunduğu dikkate alınmalıdır.
11. Yabancı para cinsinden yapılan işlemlerde, yukarıda sayılan risklere ek olarak kur riskinin bulunduğu, kur dalgalanmaları nedeniyle Türk Lirası bazında değer kaybı olabileceği, devletlerin yabancı sermaye ve alım satım hareketlerini kısıtlayabileceği, ek ve/veya yeni vergiler getirebileceği, alım satım işlemlerinin zamanında gerçekleşmeyebileceği bilinmelidir.
12. Kaldıraçlı alım satım işlemlerinde size sunulan parite fiyatları ve "spread"ler en iyi fiyat durumunu yansıtmayabilir. Başka aracı kurumların fiyatlarını da kontrol etmeniz yerinde olacaktır.
13. Vakıf Yatırım tarafından kaldıraçlı alım satım işlemleri sonucunda kayba uğramayacağınız, kaybınızın kontrol altında tutulacağı veya kayba uğramanız durumunda ek teminat çağrısı yapılacağı konularında garanti verilemeyeceğini dikkate almanız gerekmektedir.

14. Vakıf Yatırım'ın kaldıraçlı alım satım işlemlerinde Müşteri'ye karşı taraf olduğu portföy aracılığı faaliyeti kapsamında çıkar çatışması ortaya çıkabilmektedir. Kaldıraçlı alım satım işlemleri piyasanın doğal işleyişi ve piyasa uygulamaları doğrultusunda, Vakıf Yatırım'ın Müşteri'ye karşı taraf olması nedeniyle kaldıraçlı alım satım işlemleri kapsamında Müşteri'nin kar elde ettiği zaman Vakıf Yatırım zarar edebilecek veya Müşteri zarar ettiği zaman Vakıf Yatırım kar elde edebilecektir. Bu durum hakkında detaylı bilgi almak için müşteri temsilcilerinizle görüşmeniz tavsiye edilmektedir.

Bu kapsamda aşağıda yer alan bilgileri okumanız ve anlamanız çok önemlidir:

- › Hesabınızdaki varlığınız, açık pozisyonunuz için gerekli teminatın %75'inin altına indiği anda; elektronik işlem platformunda gerekli uyarılar görülür.
- › Hesabınızdaki varlığınız, açık pozisyonunuz için gerekli teminatın belirli bir alt sınırına (Stop-Out seviyesine-%50) indiğinde en zarar olan pozisyonlarınız %50 seviyesinin üzerine çıkana kadar sistem tarafından otomatik olarak kapatılır.
- › Piyasada oluşabilecek hızlı fiyat hareketleri sonucunda, pozisyonlarınız, otomatik pozisyon kapama teminat seviyesi olan %50'nin altında, farklı bir seviyeden gerçekleşebilir. Örneğin, hesabınızda 1.300 dolar teminat olduğunu ve 1.30 seviyesinden 1 lot EUR USD alış yaptığınızı düşünelim. Fiyat 1.2935 seviyesine ulaştığında, bakiyeniz 650 dolar ve teminat seviyeniz %50 olacaktır. 1.2935 seviyesinde piyasada hızlı bir fiyat hareketi oluştuğunu ve fiyatların 1.29 seviyesine kadar arada fiyat oluşmadan düştüğünü varsayarsak, zararda olan pozisyonunuz 1.29 seviyesinden ve teminat seviyesi olarak %23'den kapanacaktır. Bu tarz durumların genellikle Pazar gecesi piyasa açılışlarında, önemli ekonomik verilerin açıkladığı zamanlarda ve piyasada likiditenin düşük olduğu anlarda gerçekleşebileceğini belirtmek isteriz.
- › Elektronik işlem platformunda, piyasa gözlemi ekranında yer alan fiyatlar ile yine aynı platformda grafikte görülen fiyatlar arasında farklılıklar olabilir.
- › Pozisyon kapama/tasfiye esnasında elektronik işlem platformunda piyasanın ani değişimi kaynaklı fiyat oynamaları yaşanabilecek olup, bu durum piyasanın olağan işleyişi gereğidir.
- › Kar/zarar hesaplaması yatırdığımız teminat miktarı ve kaldıraç oranı üzerinden değil, aldığımız pozisyon büyüklüğü üzerinden yapılır. Bu nedenle aldığımız pozisyon büyüklüğü çok önemlidir.
- › Kaldıraç oranları pariteler arasında farklılık gösterebilir. Gün aşırı taşınan pozisyonlarda swap maliyetleri söz konusudur. Swap gecelik olarak belirlenmekte ve

uygulanmaktadır. Swap, yurtiçi veya yurtdışı piyasaların tatil olduğu zamanlar ile hafta sonu tatillerinin söz konusu olduğu hallerde, bahse konu tatil süreleri dikkate alınarak Vakıf Yatırım tarafından belirlenir.

- › Hedef spread oranları piyasa koşullarına göre (önemli veri öncesi, sonrası, gece geç saatler vb.) farklılık gösterebilir.
- › Açık pozisyonlarınızın kar/zarar hesaplamasında; uzun pozisyonlarınız bid (satış) fiyat üzerinden, kısa pozisyonlarınız ask (alış) fiyat üzerinden değerlendirilir. Piyasa koşulları gereği likiditenin azaldığı, spread oranlarının genişlediği zamanlarda; hesabınız tam hedge (uzun pozisyonların sayısı kısa pozisyonlara eşit) olsa bile stop out olma riski mevcuttur. Hedge pozisyonlar, teknik olarak pozisyon kapatma anlamına gelmediği için, swap (taşıma maliyeti) işlemeye devam edecektir.
- › Buy stop, sell stop, stop loss (zararı durdur) gibi emirler piyasa emir olarak gönderildiği için belirlenen fiyat seviyesinden farklı bir seviyeden gerçekleşebilir.
- › Piyasanın GAP'li (boşluklu) açılış yaptığı veya sert hareketlerin yaşandığı bir anda emirleriniz piyasadaki uç fiyatlardan gerçekleşebilir veya pozisyonlarınız stop-out olabilir. Cuma gecesi piyasalar kapanırken açık kalan bir işleminiz, Pazar gecesi piyasaların kapandığı yerin üzerinde/altında açılması (GAP) halinde sizi zarara uğratabilir. Bu tarz riskler yüzünden kayıp yaşamamanız adına Cuma günü piyasa kapanmadan önce teminat seviyenizi mümkün olduğu sürece yüksek tutmanızı tavsiye ederiz.
- › Ani ve ters fiyat hareketleri sonucunda zararınız hesabınızdaki bakiye miktarını aşabilir, aşılınan miktar Profesyonel MÜŞTERİ değil iseniz mevzuat gereği tarafınızdan tahsil edilmemektedir.
- › Elektronik işlem platformunda görülen, yüksek ve düşük fiyatlar satış fiyatlarıdır. Forex piyasalarında alış işlemleriniz satış yapılarak, satış işlemlerini alış yapılarak kapanmaktadır. Bu sebepten dolayı satış pozisyonunuza koyduğunuz kar-al emriniz aslında bir alış emridir. O anda grafikte gözüken fiyat satış fiyatı olduğundan aradaki spread farkını hesaplamak gerekir. Durumu bir örnekle açıklayacak olursak: 1 lot satış 1.2960 EURUSD, Kar-Al 1.2900, Platformda Görünen Gün İçi En Düşük Fiyat 1.2900 Yukarıdaki örnekte bu kar al işlemi gerçekleşmeyecektir. Gün içerisinde 1.29 seviyesi görülmüş olmasına rağmen, bu satış fiyatıdır. Satış pozisyonu alış ile kapatılır. Dolayısıyla EURUSD'de o anda kur 1.2900 – 1.2902 seviyesinde olacaktır. Sizin kar al emrinizi gelmesi için kurun 1.2898 – 1.2900 olarak gerçekleşmesi gerekmektedir.

- › Elektronik işlem platformunda görünen yüksek-düşük değerleri her zaman satış fiyatını göstermektedir. Forex piyasalarında alış işlemlerinizi satış yapılarak, satış işlemlerinizi alış yapılarak kapanmaktadır. Bu sebepten dolayı satış pozisyonunuza koyduğunuz zarar-durdur emriniz aslında bir alış emridir. O anda grafikte gözüken fiyat satış fiyatı olduğundan aradaki spread farkını hesaplamak gerekir. Durumu bir örnekle açıklayacak olursak: 1 Lot Satış 1.2960 EURUSD, Zarar-Durdur 1.3000, Platformda Görünen Gün İçi En Yüksek Fiyat 1.2998 Yukarıdaki örnekte bu zarar durdur emri gerçekleşecektir. Gün içerisinde 1.3000 seviyesi en yüksek fiyat olarak gözükmemesine rağmen, 1.2998 seviyesi görülmüştür. 1.2998 fiyatı satış fiyatıdır, o anda alış fiyatı 1.3000 olarak gözükecektir. Sizin zarar-durdur emrinizde 1.3000 seviyesinden alış olarak girildiği için pozisyonunuz kapatılacaktır